

Што е потешко? - Да се притиска собраниското копче, да се седи во собраниските фотелји и да се читаат весници, или да се копаат канали и да се "виси" по зградите...

Пратениците најавуваат дека ќе гласаат за предлогот кој го достави група нивни колеги - за уште две години да се продолжи старото решение за пензионирање, по основ на работен стаж, а Владата, пак, нема намера да ја одложи примената на новото законско решение, според кое работниците ќе се пензионираат по основ на возраст, кое важи од 1 септември.

■ Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Во услови на длабока економска криза, кога државава тоне во беда и сиромаштија, кога работниците се обесправени и кога никој не го слуша нивниот глас, оние најпривилегираните се и најголемите гласно-

ниските клупи и од читањето весници. Навистина ли е толку тешко да се притиска собраниското копче и колку оние кои се доведени до работ на егзистенцијата, пред сè, работниците видоа корист од тоа копче во овие 14 години?

СИЛВАНА БОНЕВА, ВМРО-ДПМНЕ

"Извршниот комитет на ВМРО-ДПМНЕ и нашата пратеничка група не се согласува со Законот за пратеници. Не дека не е потребно да се донесе закон со кој ќе се регулираат правата и обврските на пратениците, тоа го има во секоја земја и е потребен за Република Македонија, туку сметаме дека во делот на бенефицираниот стаж кој се нуди во Законот за пратеници не треба да бидат прифатени овие одредби, од едноставна причина што имаме премногу проблеми во државата, кои како Собрание воопшто ги немаме начнато ниту, пак, сме нашле некое решение за кое граѓаните со години укажуваат и бараат поддршка од наша страна. Денот имам средба со работници кои имаат повеќе од 25 или 31-32 години работен стаж, нив никој не ги вработува и никако не можат да остварат право на пензија. Веќе имаме подготвено амандман на новиот Закон, за продолжување на

БЕНЕФИЦИРАН СТАЖ ЗА "СТИСКАЧИТЕ" НА СОБРАНИСКОТО КОПЧЕ

говорници и поборници за "своите права". Во нашава земја сè е можно и наместо помошта да пристигнува на вистинската адреса на обичните смртници, таа често пати завршува таму каде што и не е неопходна. Но, кај нас одамна се изместени критериумите и вистинските вредности. Па, така оние кои ги избира народот за да се борат за неговите права, всушност се борат како да дојдат до поголема пара.

За разлика од обичните смртници кои речиси цел живот го минуваат на работното место, рабетејќи од утро до вечер за минимална или поддобро речено за никаква плата, пратениците "се изморуваат" од седењето во собра-

ГЛАСОТ НА ГРАЃАНИТЕ

СОБРАНИЕТО НЕ Е РУДНИК

"Она што го бараат пратениците е противуствано. Собранието не е рудник. Тие цел ден 'легачат', јадат, пијат, дури и не сакаат да го усвојат дневниот ред, па сè нешто одложуваат за наредниот ден. Срамота е на толку млади години да одат во пензија, но нашле лабав народ, меко Македонче... Тоа се ограбувачите на овој народ. Тоа таму е ненародна власт. Оваа младина која не работи, нема корка леб, нема егзистенција, па со што ќе се обезбеди за староста. Нема работа, нема живот, ќе се умира без парче леб", вели еден разочаран пензионер, кој не сакаше да го каже името.

"Како и сите граѓани, така и пратениците треба да одат во пензија. Ние работниците, работничката класа, макотрпно работиме и ги заработуваме тие пари. Но, прашање е дали ќе доживееме да ја добиеме пензијата и некогаш ќе имаме корист од неа. Тие што се во Собранието се таму затоа што ние сме ги избрале, а сега тие не бараат од работа", вели Селим Дубовиќ.

А ДОЧЕКААТ НА РАБОТНОТО МЕСТО

важноста на стариот Закон за пензиско и инвалидско осигурување, и како група пратеници го доставивме до Собранието. Имаме огромен проблем, луѓе кои имаат околу 40 години работен стаж а треба да продолжат и натаму да работат. Мислам дека во општеството тоа се многу сериозни категории граѓани, кои воопшто не треба да бидат занемарени и навистина сметам дека не е добро да направиме нешто за себе, а при тоа да не си ја завршиме задачата за која сме влезени во ова Собрание, односно да не им помогнеме на луѓето кои имаат потреба да се донесат одредени законски решенија. Ќе гласам против. Тоа апсолутно е став на Извршниот комитет на партијата ВМРО-ДПМНЕ. Дополнително треба да се направи експертиза, да се видат јасните критериуми кој сè во државата треба да има бенефициран работен стаж, за колку години, за која работа, колку месеци итн. Во државата имаме повеќе категории работници кои имаат бенефициран стаж, како што се, полицајците, пожарникарите, но за некои од нив тој веќе е укинат. Сметам дека е потребна посебна експертиза врз основа на јасно утврдените критериуми кои ги има и во земјите на Европската унија, врз основа на кои ќе се утврди дали и колку некому во државата му е потребен бенефициран стаж и за колку време. Начелно сме против, бидејќи има и други работни места кои е неопходно потребно да се погледнат и од друг аспект, поврзани со стрес, ризици, опасност по животот на вработените... Потоа ќе видиме што треба да се внесе во законите за да знаеме дали нешто можеме да го оспоруваме пред Уставниот суд или не".

член 40

Пратеник на кого му преставил мандатот, може да оствари право на предвремена старосна пензија, ако наполнил 25 години пензиски стаж и 55 години старост (маж), односно 53 години старост (жена).

Доколку во моментот на престанокот на мандатот пратеникот нема навршено 25 години пензиски стаж, правото на предвремена старосна пензија може да го оствари кога ќе наполни најмалку 25 години пензиски стаж и 55 години старост (маж), односно 53 години старост (жена).

ОБЕСПРАВЕНОСТ

Дали притискањето на собраниското копче е потешко од копањето канали, "висењето" по зградите, од носењето костум и вратоврска и седењето во климатизирани простории или, пак, многу полесно е да се работи надвор и кога температурите се под нулата и кога е неиздржливо жешко. По сè изгледа, потешко им е на оние првите - собраниските пратеници, па затоа за нив ќе има и бенефициран стаж, а за оние другите

- работниците, нема потреба од такво нешто бидејќи тие се навикнати на обесправеност и на мизерни услови на работното место. Поради ваквите услови многумина работници во Македонија не успеваат да ја дочекаат заслужената пензија, а освен тоа добро е познато и како во државата се добиваат инвалидските пензии. И кај ваквите случаи пресудни се парите, а не повредата добиена на работното место.

Уморните "стискачи" на собраниското копче се дрзнаа

па си усвоија Закон за пратеници, шефот на државата сè уште не го потпишал Указот за него, а тој ги зголемува нивните привилегии, всушност тие си обезбедија посебни услови за пензионирање. Па, така во спомнатиот Закон се предвидува пратеникот на кој му престанал мандатот да може да оствари право на предвремена старосна пензија, ако наполнил 25 години пензиски стаж и 55 години старост за мажи, односно 53 години старост за жени. Исто така, се предвидува доколку во моментот на престанокот на мандатот пратеникот нема навршено 25 години пензиски стаж, правото на предвремена старосна пензија да може да го оствари кога ќе ги исполни претходно спомнатите услови (најмалку 25 години пензиски стаж и 55 години старост за мажи и 53 години старост за жени). За обичните

смртници се предвидени посебни услови за пензионирање. Од 1 септември работниците во Република Македонија ќе можат да се пензионираат само по основ на возраст, 62 години за жени и 64 години за мажи, со минимум 15 години работен стаж. Ова законско решение за пензиско и инвалидско осигурување на работниците предизвика незадоволство кај граѓаните. Пратениците кои за себе си обезбедија двојно поголеми плати и повисоки дневници, а за работниците скратени права на штрајк, помалку пари за отпременина, полесно отпуштање од работа, за да го амортизираат незадоволството, најавуваат дека ќе гласаат за

предлогот кој го достави група нивни колеги, да се продолжи за уште две години старото решение за пензионирање - жените да може да заработат пензија со 35 години работен стаж, а мажите со 40. Но, Владата не е расположена старото решение за пензионирање со стаж да го продолжи и по 1 септември.

ПОВОЛНОСТИ

Иако пред годишните одмори народните избраници го изгласаа Законот за пратеници со огромно мнозинство (71 глас за, 3 воздржани и 4 против), сепак претседателот Бранко Црвенковски не го потпиша Указот за негово прогласување, бидејќи оцени дека пратениците со него си овозможиле различни и поповолни услови за пензионирање од оние во Законот за пензионирање, кој важи за сите други граѓани. При првичната реакција на овој Закон премиерот застава на негова одбрана, потенцирајќи дека "минало времето на лажна скромност и лицемерство, да се биде реален и да се прифати дека пратениците треба да имаат поинаков статус од другите граѓани", подоцна под притисок на јавноста од владиниот кабинет излегоа со препорака Собранието да не го усвои Законот.

Граѓаните продолжуваат жетостоко да реагираат на него, особено на членот во кој се предвидува бенефициран стаж, но народните избраници не планираат да се предомислат при неговото репризно издание во Собранието, со образложение дека во сите развиени демократски земји пратениците се заштитени со закон. Сепак, доколку на некоја наредна седница Собранието повторно го разгледа Законот и го усвои со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници (односно минимум 61 глас), што ќе се обезбеди без проблем, претседателот е должен да го потпише Указот. Во Уставот нема рок до кога тој мора да го стори тоа.

Сега во Македонија има околу 270.000 пензионери, а доколку Законот за пратеници ја добие светлината на денот, тогаш треба да се прашае колку нови пензионери пратеници ќе имаме?